

Száma: 14-9/2007.

Előkészítők: Dr. Juhász Endre alpolgármester
Éles Béláné közoktatási és közművelődési
intézményi ügyintéző

Az előterjesztés törvényességi ellenőrzője:
Dr. Kiss Imre önkormányzati és szervezési
csoportvezető

ELŐTERJESZTÉS

**az esélyegyenlőség helyzetéről a város önkormányzati fenntartású általános iskoláiban
és a város közoktatási esélyegyenlőségi programjának előkészítésére**

I.

Dr. Éles András polgármester úr a képviselő-testület 2007. július 30-i rendkívüli testületi ülésen Dr. Csorvási István által, az általános iskolákkal kapcsolatban megfogalmazott képviselői véleményével kapcsolatban vizsgálatot, és arról előterjesztés elkészítését kezdeményezte.

Az előterjesztésben az alábbiak megvizsgálását kérte:

- mely önkormányzati intézményben és miként sérülnek az esélyegyenlőség feltételei,
- hol és mikor sértették meg az iskolások jogait, ezért ki a felelős,
- hol és mikor, ki tett e helyzettel kapcsolatban észrevételt, ki bírálta vagy nem bírálta azt el.

Dr. Csorvási István képviselő úr kérésére véleményét írásban kifejtette, melyet az előterjesztéshez mellékelek (*1. számú melléklet*). Ebben leírja, hogy városunkban **vannak kedvezőbb feltételek között működő általános iskolák**, így az intézmények között nem valósul meg az egyenlő bánásmód elve, illetve ennek következtében az esélyegyenlőség sem, mert a **szabad iskolaválasztás azzal a korlátozással valósul meg, hogy első helyen a beiskolázási körzetben lakó gyermeket kell fölvenni**. Így a kedvezőbb feltételek között működő iskolák beiskolázási területén lakó gyermekek előnyösebb helyzetben vannak. A kialakult helyzetért felveti a polgármester úr felelősségét is.

A., Jogszabályi háttér

1., Az Önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése a települési önkormányzat felelősségévé teszi az általános iskolai oktatásról és nevelésről való gondoskodást.

2., A kötelező felvételt biztosító általános iskolákról, a felvételi körzetekről, a beiskolázás rendjéről, a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 66. § (2) bekezdése rendelkezik (*2. számú melléklet*). A jogszabály kimondja: „Ha a településen több általános iskola működik, az egymással határos felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos tanulóknak az adott körzetben felvehető összes tanköteles tanulóhoz viszonyított aránya az egyes körzetekben egymáshoz viszonyítva legfeljebb 25 %-ban térjen el. Ha az általános iskola a kötelező felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi kérelmeket teljesíteni tud, köteles előnyben részesíteni azokat, akinek a lakóhelye azon a

településen van, ahol az iskola székhelye, telephelye található. E körben a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló felvételét csak helyhiány miatt tagadhatja meg.”

3. „A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalmát a Köznevelési Törvény 121. § (1) az alábbiakban határozza meg: „*hátrányos helyzetű gyermek, tanuló* az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította, e csoporton belül *halmozottan hátrányos helyzetű az a tanuló*, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője önkéntes nyilatkozata szerint legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, halmozottan hátrányos helyzetű az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.”

4., A köznevelésben megvalósuló egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról a 2003. évi CXXV. törvény 27. §-a rendelkezik, amely (3) b) pontja kimondja, hogy „**Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti** különösen valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, **olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek a színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat**, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.” (3. számú melléklet)

5., A Köznevelési Törvény 84. § (7) bekezdése szerint „**A fenntartói irányítás, illetőleg intézményi hatáskörben hozott, az egyenlő bánásmód követelményét sértő, illetve a gyermek mindenképp felett álló érdekével ellentétes döntés semmis. A semmis döntés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat.**”

6., A Köznevelési Törvény 99. §-a a köznevelés negyedik, hatodik, nyolcadik, tizedik évfolyamának minden tanulójának anyanyelvi és matematikai alapkészségek fejlődésének vizsgálatát rendeli el. Ha az adott iskolában folyó pedagógiai tevékenység az országos mérés, értékelés szerint nem éri el a jogszabályban meghatározott minimumot, a fenntartó köteles felhívni az iskola igazgatóját, hogy készítsen intézkedési tervet.

B., Az esélyegyenlőség helyzete az önkormányzati általános iskolákban.

Mindezek alapján minden önkormányzati fenntartású általános iskola intézményvezetőjétől kértem adatokat a **beiskolázásról, a hátrányos helyzetű tanulók arányának alakulásáról, a kompetencia mérés eredményeiről, valamint intézményük esélyegyenlőségi helyzetéről.** Az adatokat és a válaszokat a 4. számú melléklet (4 a 2; 4 b 2; 4 c 5; 4 d 2) tartalmazza.

a., Beiskolázási adatok (részletesen a mellékletben):

1., A saját beiskolázási körzet tanköteles gyermekeinek és a közülük beiskolázottak számának változása 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008. tanévben:

	2005/2006.	2006/2007.	2007/2008.
Barcsa J. Ált. Isk.	63 (46)	47 (36)	67 (45)
Bocskai I. Ált. Isk.	46 (32)	53 (32)	67 (34)
Maklár L. Iskola	44 (18)	45 (20)	50 (31)
II. Rákóczi F. Ált. Isk.	41 (17)	49 (18)	52 (27)

b., A hátrányos helyzetű tanulók arányának változása 2005/2006 –2007/2008. tanévben

	2005/2006.	2007/2008.
Barcsa J. Ált. Isk.	25,9 %	32,3 %
Bocskai I. Ált. Isk.	16,5 %	19,2 %
Maklár L. Iskola	28,2 %	31,6 %
II. Rákóczi F. Ált. Isk.	41,2 %	35,2 %

b. „Kompetencia mérés eredmények” : szövegértés – matematika 2005/2006. év 8. évfolyam

	2005/2006.	
	szövegértés	matematika
Barcsa J. Ált. Isk.	454	447
Bocskai I. Ált. Isk.	472	448
Maklár L. Iskola	497	524
II. Rákóczi F. Ált. Isk.	479	501

A kompetencia mérés eredményei mind a négy intézményben elérik a jogszabályban meghatározott minimumot. (Törvényi minimumszint: a szövegértés és a matematikai eszköztudás vonatkozásában az intézményi átlageredmény érje el a 450 képességpontot.)

Az intézményvezetők közül a Bocskai István Általános Iskola igazgatója hangot adott annak az észrevételének, hogy iskoláját a fenntartó aránytalanul nagy forrás elvonással sújtotta, másrészt a fenntartó nem teremtette meg a feltételeit annak, hogy emeltszintű képzés indításával azonos esélyekkel induljon a többi önkormányzati iskolával szemben. Az intézmény költségvetési helyzetét tarthatatlannak véli, megítélése szerint a jelenlegi költségvetés a működőképességet sem biztosítja. (4. számú melléklet, 4 c 1 2 3 4).

A többi intézményvezető a fenntartói magatartással szemben kifogással nem élt, illetve az intézményeikben zajló esélyegyenlőséget segítő intézkedésekről számolt be.

A szünidő miatt a szülői és diákszervezetek véleményét nem volt módom kikérni.

Megítélésem szerint, a rendelkezésre álló adatok alapján az egyenlő bánásmódot egyértelműen sértő fenntartói magatartás nem állapítható meg. Sem a kompetenciamérésekben, sem a hátrányos helyzetű tanulók arányában olyan mértékű eltolódás nem észlelhető, hogy emiatt beavatkozásra volna szükség. Ugyanakkor a Bocskai István Általános Iskola helyzetének, képzési tervének, költségvetésének sürgős áttekintése szükségesnek látszik. Az iskolában kialakult helyzet – véleményem szerint – inkább strukturális, semmint esélyegyenlőségi probléma, de az ott tanulóknak is ugyanolyan esélyt kell kapniuk, mint a többi önkormányzati iskolába járó gyermeknek.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság az elmúlt két évben nem folytatott eljárást Hajdúnánás közoktatási intézményével szemben, míg a Hajdúnánás Cigány Kisebbségi Önkormányzat megkeresésemre érdemben nem reagált. (5. számú és 6. számú mellékletek)

II.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 35. §-a szerinti települési esélyegyenlőségi program elemzi a településen élő

hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium a 2003. évi CXXV. törvény szellemében írandó *települési közoktatási esélyegyenlőségi program* kapcsán különösen a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kívánja ösztönözni. Kiemelten fontos az intézmények oktatásszervezési gyakorlatának áttekintésével, illetve az intézmények tanulói összetételének összehasonlításával annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a településen a diszkriminációmentesség, a szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 85. §-ának (4) bekezdése alapján az önkormányzatnak 2007. december 31-ig el kell készíteni az intézkedési tervét, amelynek tartalmaznia kell a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseit.

Az intézkedési terv megléte, amely tartalmazza az esélyegyenlőségi programot, az előfeltétele annak, hogy a helyi önkormányzat a hazai vagy nemzetközi forrásokra kiírt közoktatási célú pályázaton vegyen részt.

Hajdúnánás Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Programjának elkészítésére négy tanácsadó cégtől kértem árajánlatot.

Az előterjesztés elkészültéig három árajánlat érkezett, melyeket az *előterjesztéshez mellékelek*.

Fentiek alapján előterjesztem az alábbi

H a t á r o z a t i j a v a s l a t –ot:

I.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati fenntartású általános iskolák esélyegyenlőségi helyzetével kapcsolatos előterjesztést megismerte és azt elfogadta.

Felelős: -

Határidő: -

II.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete szükségesnek tartja, hogy egy külső tanácsadó céget bízson meg Hajdúnánás Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Programjának elkészítésével.

Hajdúnánás Város Önkormányzata Hajdúnánás Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Programjának elkészítésével tanácsadó céget bízta meg. A képviselő-testület az Esélyegyenlőségi Program elkészítésének határidejét 2007.-ben határozza meg.

A képviselő-testület Hajdúnánás Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Programjának elkészítési költségét az önkormányzat 2007. évi költségvetésének tartaléka terhére biztosítja.

Felkéri a polgármestert, hogy a tanácsadó cég képviselőjét a képviselő-testület döntéséről értesítse. Feljogosítja a polgármestert Hajdúnánás Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Programjának elkészítésének feltételeit rögzítő szerződés

aláírására, valamint felkéri, hogy az elkészített Esélyegyenlőségi Programot a képviselő-testületnek mutassa be.

Felelős: Dr. Éles András polgármester

Határidő: 2007. október 10. - szerződés megkötésére
2007. november 30. - Hajdúnánás Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Programjának elkészítésére és a képviselő-testület elé terjesztésére

Hajdúnánás, 2007. szeptember 4.

Dr. Juhász Endre
alpolgármester